

Toetsingsadvies over de inhoud van het
milieu-effectrapport
vergistingsinstallatie GFT-afval
Midden-Brabant

23 oktober 1992

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over de inhoud van het
milieu-effectrapport vergistingsinstallatie GFT-afval
Midden-Brabant / [Commissie voor de
milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de
Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-432-5
Trefw.: milieu-effectrapportage ; Midden-Brabant /
organisch afval ; verwerking

College van Gedeputeerde Staten
van provincie Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Dagelijks Bestuur Waterschap De Dommel
Postbus 10001
5280 DA BOXTEL

uw kenmerk
186132

uw brief
18 augustus 1992

ons kenmerk
U1536-92/Oo/mp/400-46

onderwerp
toetsingsadvies MER
vergistingsinstallatie GFT Midden-Brabant

Utrecht,
23 oktober 1992

Met bovengenoemde brief stelde U de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid advies uit te brengen over de inhoud van het milieu-effectrapport vergistingsinstallatie GFT-afval Midden-Brabant.

Hierbij bied ik U het toetsingsadvies van de Commissie aan overeenkomstig artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Het voorliggende MER voldoet naar het oordeel van de Commissie aan de vereisten van de Wabm en aan het gestelde in de Richtlijnen en geeft daarmee de milieu-informatie die nodig is om het bevoegd gezag in staat te stellen het milieu-belang bij de besluitvorming een volwaardige rol te laten spelen.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen welke rol de bij deze m.e.r. gepresenteerde milieu-informatie, adviezen en opmerkingen daarbij hebben gespeeld. Ook stelt zij het op prijs kennis te kunnen nemen van het evaluatieprogramma en van de tijdstippen, waarop verslaglegging van de evaluatie plaatsvindt.

Voorzitter van de werkgroep m.e.r.,
vergistingsinstallatie GFT-afval,
Midden-Brabant,

ir. K.H. Veldhuis

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
vergistingsinstallatie GFT-afval
Midden-Brabant

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de inhoud van het milieu-effectrapport vergistingsinstallatie GFT-afval Midden-Brabant,

uitgebracht aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant en het dagelijks bestuur van het Waterschap De Dommel door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

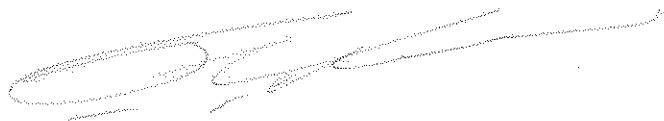
de werkgroep m.e.r. vergistingsinstallatie GFT-afval Midden-Brabant

de secretaris

J. Oosterhof

de voorzitter

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 23 oktober 1992

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. TOETSING VAN HET MER OP HOOFDLIJNEN	1
3. TOETSING VAN HET MER OP ONDERDELEN	3
3.1 Voorgenomen activiteit en alternatieven	3
3.2 Bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling	5
3.3 Verwachte gevolgen voor het milieu	6
3.4 Leemten in kennis, monitoring en evaluatie	6

BIJLAGEN

1. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant d.d. 18 augustus 1992, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen.
2. Tekst van de openbare bekendmaking van de start van de m.e.r.-procedure, Staatscourant nr. 161, d.d. 21 augustus 1992.
3. Toelichting op het MER van Haskoning d.d. 15 september 1992 op verzoek van het Samenwerkingsverband Midden-Brabant.
4. Toelichting op het MER van het Samenwerkingsverband Midden-Brabant d.d. 15 september 1992.
5. Projectgegevens.
6. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

1. INLEIDING

Ten behoeve van de vergunningverlening voor een vergistingsinstallatie voor de bewerking van groente-, fruit- en tuinafval (GFT-afval) aan de Vloeveldweg te Tilburg wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r) gevolgd en is een milieu-effectrapport (MER) opgesteld.

Initiatiefnemer is het Samenwerkingsverband Midden-Brabant (SMB).

Gedeputeerde staten van Noord-Brabant en het dagelijks bestuur van het Waterschap de Dommel treden op als bevoegd gezag, het college van gedeputeerde staten coördineert de m.e.r.-procedure.

De Commissie voor de m.e.r. dient een oordeel te geven over het MER, waarbij het toetsingskader wordt gevormd door:

- hetgeen is gesteld in artikel 41j van de Wet algemene bepalingen milieuhygiene (Wabm), daarbij gelet op de richtlijnen voor de inhoud van het MER die door het bevoegd gezag werden vastgesteld in mei 1992;
- de eis dat het MER geen onjuistheden bevat ex artikel 41 w, tweede lid van de Wabm.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r (zie voor de samenstelling bijlage 5).

Conform artikel 41 z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen inspraakreacties en opmerkingen in beschouwing genomen (bijlage 6). Tijdens de hoorzitting op 9 september 1992 zijn geen insprekers verschenen.

In hoofdstuk 2 van dit advies wordt het MER getoetst op hoofdlijnen. Hoofdstuk 3 bevat het advies van de Commissie over de verschillende onderdelen van het MER. Hierbij is globaal de volgorde aangehouden van de onderwerpen die een MER tenminste moet behandelen volgens artikel 41j van de Wabm.

2. TOETSING VAN HET MER OP HOOFDLIJNEN

Het MER geeft een juist en overzichtelijk beeld van de bestaande toestand van het milieu en de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit. De probleemstelling en het doel van de activiteit zijn helder weergegeven.

De alternatieven voor een vergistingsinstallatie zijn, rekening houdende met het feit dat het hier gaat om een proces dat voor GFT-afval bewerking nog niet op industriële schaal is beproefd, naar het oordeel van de Commissie voldoende uitgewerkt. Het MER is goed leesbaar.

Dit milieu-effectrapport staat niet op zich. Er is in deze een duidelijke relatie met twee andere projecten van dezelfde initiatiefnemer (SMB) op en nabij dezelfde locatie.

Dit betreft enerzijds de voorgenomen uitbreiding van de naastgelegen stortplaats Spinder en anderzijds de nabij de stortplaats gelegen en hiermee procesmatig min of meer verbonden stortgasopwerkingsfabriek. Inzake de uitbreiding van de stortplaats is eveneens een MER opgesteld (milieu-effectrapport Uitbreiding stortplaats Spinder) dat gelijktijdig met dit MER in procedure is gebracht.

Gezien de onlosmakelijke samenhang tussen de verschillende activiteiten is besloten voor genoemde activiteiten gecombineerde vergunningen ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren aan te vragen.

In de samenvatting van het MER worden – teneinde de cumulatie van de effecten van de activiteiten zichtbaar te maken – op basis van de beide MER'en de milieu-effecten van de twee activiteiten (uitbreiding stortplaats Spinder en de vergistingsinstallatie) tezamen en de activiteiten ieder afzonderlijk belicht.

De Commissie heeft waardering voor de gevolgde aanpak.

Helaas is het naar haar mening slechts ten dele gelukt de cumulatieve effecten op deze wijze zichtbaar te maken. Het gewenste inzicht wordt beter weergegeven in de eveneens ter inzage gelegde notitie Toelichting op geïntegreerde vergunningprocedure alsmede op cumulatieve effecten: uitbreiding stortplaats Spinder, oprichting GFT-afval vergistingsinstallatie, stortgasopwerkingsfabriek te Tilburg.

De Commissie is van mening dat voor de besluitvorming op de ingediende aanvragen om vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren voor de vergistingsinstallatie het MER voldoende milieu-informatie biedt.

3. TOETSING VAN HET MER OP ONDERDELEN

In de voorgaande paragraaf heeft de Commissie aangegeven dat haar oordeel over de inhoud van het MER positief is. Niettemin heeft zij enkele opmerkingen bij verschillende onderdelen van het MER.

Het betreft de volgende onderdelen.

3.1 Voorgenomen activiteit en alternatieven

In het MER wordt als onderdeel van het MMV de voorzuivering van biogas behandeld. Bij de beschrijving van de effecten van dit alternatief ten opzichte van het voornemen komt onvoldoende naar voren dat, bij het verbranden van biogas, dat slechts gedeeltelijk is gezuiverd, mogelijk dibenzofuranen en dibenzodioxinen ontstaan.

Gezien het feit dat de vergistingsinstallatie behalve met GFT, tevens met papier wordt gevoed, waarvan de kwaliteit onvoldoende bekend is, meent de Commissie dat dit de aandacht van het bevoegd gezag verdient.

Overigens maakt de Commissie een compliment voor de wijze waarop het in bedrijf zijn van de fakkelininstallatie in het MER is beschreven.

Er is echter ook geen onderbouwing aangetroffen van de voor het vergistingsproces gekozen parameters, zoals verblijftijd van het afval in het reactor-systeem en de hoogte van de vergistingstemperatuur.

De Commissie realiseert zich hierbij dat er in de praktijk nog geen ervaring is opgedaan met vergisting van GFT-afval in een vergistingsinstallatie volgens het systeem Valorga. De Commissie is van mening dat bij een langere vergistingstijd sprake is van een hogere gasproductie, een geringere organische belasting door het afvalwater, een lager organisch stofgehalte van de compost en een mogelijk effect op de ontwateringseigenschappen van het vergiste materiaal. De keuze van de verblijftijd is dan ook van groot belang.

Gelet het feit dat het hier een nieuwe techniek betreft verdient het aanbeveling gedurende de periode waarin de installatie wordt beproefd de gehanteerde uitgangspunten te controleren.

De Commissie mist duidelijkheid omtrent de vraag of en zo ja, welke compenserende maatregelen danwel voorzieningen zullen worden getroffen, wanneer op basis van van de gekozen procesparameters bijv. de gegarandeerde gasproductie niet wordt gehaald of het organisch stofgehalte van de compost niet juist is.

In de richtlijnen wordt gevraagd naar het effect van procesparameters, zoals verblijftijd en temperatuur, op zowel de hydrolyse als de methanogenese. De hydrolyse is in het MER nauwelijks beschreven.

Uit tabel 4.1.9 (blz. 88) blijkt dat de BZV van het afvalwater hoog is. De samenstelling van het afvalwater, met name de vluchtige vetzuurconcentratie is in deze van belang.

Bij de evaluatie zou hierover aanvullende informatie moeten worden verkregen, zodat het mogelijk is het vergistingsproces te optimaliseren.

In het MER ontbreekt een massabalans voor N, P en S voor het totale scheidings- en vergistingsproces en de ontwatering, inclusief water- en luchtzuivering en biogasbehandeling. De Commissie mist een afdoende motivering hiervoor.

Bij de vergelijking tussen vergisting en aërobe compostering wordt alleen de biogasproductie genoemd. Gemist wordt het energiegebruik bij compostering en het verschil in watergehalte van het eindproduct met de daarbij behorende energieconsumptie bij verdere droging of transport van dit water.

Bij de beschrijving van de kwaliteit van de compost met betrekking tot pathogenen en onkruidzaden worden enkele literatuurgegevens aangehaald. Er wordt onvoldoende aangegeven wat de voordelen zijn van batch- en thermofiele systemen ten aanzien van de reductie van pathogenen en onkruidzaden vergeleken met respectievelijk volledig gemengde doorstroomsystemen en mesofiele systemen.

Op blz. 55, hoofdstuk 4.1.28 wordt een beschrijving gegeven van de nabewerkingshal ten behoeve van de nacompostering. Tijdens de compostering wordt het materiaal niet omgezet. De Commissie vraagt zich af, of op deze wijze aërobe condities worden gecreëerd of dat (gedeeltelijk) anaërobe condities zullen heersen. Het is ook de vraag welke emissies in het laatste geval zullen optreden (bijvoorbeeld CH₄, H₂S). In de discussie open vs gesloten biofilter (pag. 103) kan de vraag worden gesteld of een compromis, in casu openbiofilter met overkapping niet mogelijk is.

Gelet het feit dat om "praktische redenen" niet gekozen wordt voor een gesloten biofilter geeft de Commissie in overweging te onderzoeken of een open biofilter met overkapping, hetgeen duidelijke voordelen zou bieden, tot de mogelijkheden behoort.

In hoofdstuk 4.1.2.6 wordt een beschrijving gegeven van het ontwateringssysteem. Gesteld wordt dat een droge stofgehalte van 50% wordt verkregen, de onderbouwing hiervoor ontbreekt echter.

Uit de literatuur over slibgisting (Baserga, 1984 en Lawler, 1986¹⁾) is bekend dat er een relatie bestaat tussen vergistingsparameters zoals verblijftijd en temperatuur en slibontwatering. De Commissie beveelt aan dat hier in het evaluatieprogramma nog naar wordt gekeken.

1 Baserga, U. (1984) Der einfluss der anaeroben Schlammstabilisation auf die Faulschlammmentwaesserbarkeit. (proefschrift).
Lawler D.F., Chung U.J., Hwang S.J., and Hull B.D. (1986). Anaerobic digestion: Effect on particle size and dewaterability.

3.2 Bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling

Aanvankelijk vroeg de Commissie zich af of het reëel is uit te gaan van een te verwachten reductie van de geuremissie van de naast gelegen afvalwaterreinigingsinstallatie-Noord (AWRI) met circa 75%.

Op grond van nadere schriftelijke informatie (zie bijlage 3), waaruit blijkt dat de besluitvorming binnen de gemeente Tilburg inmiddels zo ver is dat:

- geurbronnen zoals vijzels, voorbezinktanks, zandvangsters en dergelijke op korte termijn zullen worden afgedekt;
- de belangrijke geurbron "bufferbassins" in de toekomst (nagenoeg) geheel zal verdwijnen,

kan de Commissie de mening van initiatiefnemer delen dat de beoogde reductie van tenminste 75% mogelijk moet zijn. Wel merkt zij hierbij op dat het MER aan duidelijkheid zou hebben gewonnen wanneer deze informatie met meer nadruk in het MER was vermeld.

De Commissie had tevens graag een betere onderbouwing gezien van de ter sprake gebrachte reductie van de geuremissies van de nabij gelegen geur- en smaakstoffen fabrikant IFF.

De Commissie realiseert zich evenwel dat het gaat om een bedrijf waarvan het voor derden – anders dan de instantie die de benodigde vergunningen heeft verleend – moeilijk is inzicht te krijgen in de bedrijfsvoering en de toekomstplannen.

De Commissie heeft uit het MER niet op kunnen maken welke gecumuleerde geluidbelasting (geluidbronnen: stortplaats Spinder, AWRI, verkeersweg A261, stortgas- en vergistingsinstallatie) er zal zijn bij woning 404.

De indruk bestaat dat deze geluidbelasting hoger ligt dan 50 dB(a).

Tevens constateert de Commissie dat in het MER "Uitbreiding capaciteit stortplaats Spinder" wordt gesproken over een afscherming van de dienstwoningen bij de AWRI-Noord in verband met de optredende geluidbelasting. Deze hinderbeperkende maatregel wordt niet genoemd in dit MER.

De Commissie beveelt aan een voorziening te treffen indien cumulatie van de geluidbelasting dit noodzakelijk maakt²].

Tenslotte is het de Commissie opgevallen dat de geluidemissie van de weg Waalwijk-Tilburg (A261) nauwelijks is meegenomen in de diverse geluidberekeningen.

Wij adviseren u terzake alsnog de gewenste aanvullende geluidberekeningen te verrichten en de resultaten bij de procedure ingevolge de

² Inmiddels is ons bij brief van 15 september 1992 meegedeeld dat wanneer de cumulatie van geluidbelasting dit noodzakelijk maakt een afscherming van de dienstwoningen bij de AWRI-Noord zal worden gerealiseerd. Zie bijlage 4.

Wabm ten behoeve van de ontwerp-vergunningen op grond van de Afvalstoffenwet en de Wet Verontreiniging oppervlaktewateren mede ter inzage te leggen.

3.3 Verwachte gevolgen voor het milieu

De Commissie heeft een beschrijving gemist van de risico's die worden gelopen wanneer de stortgasopwerkingsfabriek is betrokken bij een calamiteit³.

3.4 Leemten in kennis, monitoring en evaluatie

De Commissie juicht toe dat door initiatiefnemer zal worden getracht d.m.v. voortgaande studie een aantal leemten in kennis en informatie weg te nemen. De Commissie zou graag zien dat initiatiefnemer deze gegevens doorgeeft aan het bevoegd gezag ten behoeve van het evaluatieonderzoek achteraf. De Commissie dringt er, juist met het oog op het feit dat andere (onder andere toekomstige initiatiefnemers) daarvan mede kunnen profiteren, bij het bevoegd gezag op aan veel aandacht te besteden aan de uitwerking en beschrijving van deze nieuwe gegevens.

3 Bij de vergunningaanvraag wordt hierop onder andere in de bijlagen wel ingegaan.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over de inhoud van het
milieu-effectrapport
vergistingsinstallatie GFT-afval
Midden-Brabant

(bijlagen 1 t/m 6)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 augustus 1992, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provincie
Noord-Brabant

VERZONDEN

19 AUG. 1992

Provinciehuys
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefax: 073-123565 Telex: 50796 pbrnl

Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer

telefoon 073-812812

Ons kenmerk: 186132
Uw kenmerk: -
Afdeling: BDM
Doorkiesnr.: 812527/812477
Bijlagen: div.
Datum: 18 augustus 1992
Onderwerp: Aanvragen Spinder.

De Commissie voor de milieu-effect-
rapportage
Postbus 2345

3500-GH-UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	20 AUG. 1992
nummer:	2572-92
dossier:	400-130
kopie naar:	Dr. J. P. van Schagen

Geachte commissie,

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 41t van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne doen wij u hierbij in zesvoud toekomen, mede namens het dagelijks bestuur van het waterschap De Donnel en de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, de milieu-effectrapporten van het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband Midden-Brabant voor het uitbreiden en in werking hebben van een stortplaats, het oprichten en in werking hebben van een GFT-vergistinginstallatie, alsmede het oprichten en in werking hebben van een stortgasopwerkingsfabriek aan de Loonseheideweg en de Vloeveldweg te Tilburg.

Tevens treft u hierbij aan de aanvragen om vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en een verzoek om ontheffing ingevolge de Wet chemische afvalstoffen, alsmede een toelichting op de vergunningsaanvragen.

De onderwerpelijke milieu-effectrapporten, alsmede de aanvragen om vergunning zijn bij ons ingekomen op 24 juli 1992 en geregistreerd onder nummer 183976.

Wij verzoeken u ons te adviseren inzake de inhoud van de milieu-effectrapporten.

Van de ontvangst van de milieu-effectrapporten, de aanvragen om vergunning en verzoek om ontheffing zullen wij op 21 augustus 1992 kennis geven in de regionale dagbladen en de Nederlandse Staatscourant. Tevens zal er op woensdag 3 september 1992 om 19.00 uur een openbare zitting worden gehouden in Hotel-Restaurant "De Postelsehoeve", Dr. Deelenlaan 10 te Tilburg. Wij nodigen u daarvoor gaarne uit.

Voor verdere informatie kunt u zich wenden tot de heer P.J. van Hagen van de dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer, telefonisch bereikbaar onder nummer 073-812527.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Bodem,

ir. F.P. van Schagen.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 161 d.d. 21 augustus 1992

Noord-Brabant

Afvalstoffenwet, Wet chemische afvalstoffen en Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Provincie Noord-Brabant, Waterschap De Dommel en de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Kennisgeving van aanvragen om vergunningen, verzoek om ontheffing, milieu-effectrapporten en openbare zitting in het kader van de Afvalstoffenwet, de Wet chemische afvalstoffen en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant is op 24 juli 1992 onder nummer 183.976, een aanvraag om vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet ingekomen van het dagelijks bestuur van het Samenwerkingsverband Midden-Brabant te Tilburg voor het uitbreiden en in werking hebben van een stortplaats tot een capaciteit van 11,3 miljoen m³, het oprichten en in werking hebben van een gft-vergistinginstallatie en het oprichten en in werking hebben van een stortgasopwerkingsfabriek aan de Loonscheideweg en de Vloeveldweg te Tilburg.

Door het dagelijks bestuur van het Samenwerkingsverband Midden-Brabant is tevens een aanvraag om vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren ingediend voor voornoemde inrichting bij het dagelijks bestuur van het waterschap De Dommel te Boxtel voor het lozen van de binnen de inrichting vrijkomende afvalwaterstromen. Laatstgenoemde aanvraag is op 24 juli 1992 ingekomen bij het dagelijks bestuur van het waterschap De Dommel. Tot slot is er een verzoek om ontheffing aangevraagd ingevolge de Wet chemische afvalstoffen voor het bewaren van C3 en C4 afvalstoffen alsmede een aanvraag tot verlenging van de verleende ontheffing totdat het C3-compartiment in gebruik wordt genomen bij de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (ingekomen op 24 juli 1992).

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant zullen zorgdragen voor een gecoördineerde behandeling van de aanvragen.

U kunt de aanvragen om vergunning

alsmede een toelichting op de vergunningaanvragen, het verzoek om ontheffing en bijbehorende stukken vanaf 24 augustus 1992 gedurende een maand inzien:

in het stadhuis te Tilburg, bij de milieudienst op de vierde etage op werkdagen van 8.30 tot 12.30 uur en bovendien op dinsdagavonden van 18 tot 21 uur; in het gemeentehuis van de gemeente Loon op Zand te Kaatsheuvel, op werkdagen van 9 tot 12.30 uur en bovendien op maandagavonden van 17.30 tot 20.30 uur.

Voorts liggen de stukken ter inzage bij de griffie van het waterschap De Dommel, Molenpad 8 te Boxtel op werkdagen van 9 tot 12 uur en van 14 tot 16 uur. De stukken liggen tevens ter visie in het provinciehuis, Brabantlaan 1, te 's-Hertogenbosch tijdens kantooruren na telefonische afspraak (073-812527). Bij de ter inzage liggende stukken bevindt zich eveneens de ter zake van de voorgenomen activiteit opgestelde milieu-effectrapporten met de bijbehorende richtlijnen.

Gemotiveerde bezwaren tegen de aanvraag ingevolge de Afvalstoffenwet kunnen tot het einde van de genoemde termijn schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch.

Gemotiveerde bezwaren tegen de aanvraag ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en het verzoek om ontheffing ingevolge de Wet chemische afvalstoffen kunnen eveneens gedurende de voorgenomen termijn worden ingediend en dienen te worden gericht aan:

het dagelijks bestuur van waterschap De Dommel, respectievelijk de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer door tussenkomst van het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch. Verder kunnen binnen meergenoemde termijn, schriftelijk opmerkingen over de desbetreffende milieu-effectrapporten worden ingediend bij het college van Gedeputeerde Staten. Uw persoonlijke gegevens worden niet bekend gemaakt als u daartoe in een afzonderlijke aan het bezwaarschrift of reactie gehechte, brief verzoekt.

Voorts kunnen mondeling bezwaren en/of opmerkingen worden ingebracht tijdens een openbare zitting die zal worden gehouden op woensdag 9 september om 19 uur in Hotel-Restaurant de Postel hoeve, Dr. Deelenlaan 10 te Tilburg. Tijdens deze zitting zal tevens gelegenheid worden gegeven tot een gedachtenwisseling over de aanvragen en de MER's tussen het bevoegde gezag, de aanvrager en de overige aanwezigen.

Zij die aldus bezwaar hebben gemaakt kunnen te zijner tijd ook bezwaren indienen tegen de ontwerpbeslissing

op de aanvragen. Tot een maand nadat de uiteindelijke beschikkingen bekend zijn gemaakt blijven de stukken tijdens kantooruren ter inzage liggen.

Tot slot willen wij opmerken dat het dagelijks bestuur van het Samenwerkingsverband Midden-Brabant in haar aanbiedingsbrief heeft vermeld dat de eerder ingediende vergunningaanvraag ingevolge de Afvalstoffenwet voor de stortgasopwerkingsfabriek en de eerder ingediende vergunningaanvraag ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren voor de stortplaats worden ingetrokken. Deze in gang stapgezette procedures worden derhalve stopgezet. Voor nadere inlichtingen en kopieën van de ter inzage liggende stukken (dit laatste tegen betaling) kunt u zich gedurende de loop van de gehele procedure wenden tot:

de heer ing. P. J. van Hagen van de provincie Noord-Brabant voor wat betreft aspecten met betrekking tot de Afvalstoffenwet (073-812527); mevrouw ir. D. A. M. v.d. Ven, bureau de Roever milieu-advisering te Den Dungen voor wat betreft de aspecten met betrekking tot de Wet chemische afvalstoffen (04194-3224); de heren ing. E. van Aarle en ing. H. W. J. Vugts van het waterschap De Dommel voor wat betreft de aspecten met betrekking tot de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (04116-57615) 's-Hertogenbosch, augustus 1992.

BIJLAGE 3

Brief van Haskoning B.V. d.d. 15 september 1992, met toelichting op het MER

telefax

To : Commissie voor de m.e.r.-rapportage

Attention : de heer J. Oosterhof

Fax no. : 030 - 33 12 95

Date : 15 september 1992

From : ir. A. van der Knijff/ir. J. G. Jumelet

Re : MER GFT-vergistinginstallatie SMB

Your ref. : -

Our ref. : 7178.02/HO
FO09/HJ/NN

Dept: Milieu

HASKONING

Royal Dutch Consulting
Engineers and Architects

Barbarossastraat 35
P.O.Box 151
6500 AD Nijmegen
The Netherlands
Phone +31(0)80 284 284
Telex 48015 hask nl
Fax +31(0)80 239346

Commissie voor de m.e.r.-rapportage

16 SEP. 1992

2820-92

400-38

Co.

Pages: 3

Op verzoek van het SMB ontvangt u hierbij onze reactie op de vragen van mevr. dr.ir. G. Zeeman over het MER GFT-vergistinginstallatie Tilburg. Afchriften zijn verzonden aan J. Oosterhof van de Cmer, mevr. Zeeman en aan het SMB.

1. Procesparameters

In de brief aan de Cmer is reeds de keuze van de procesparameters aangegeven. De keuze van bepaalde procesparameters liggen vast op basis van uitgevoerd laboratoriumonderzoek. Dit betreft temperatuur en verblijftijd. De in het MER opgenomen gasproductie betreft de door Valorga gegarandeerde productie. De verwachte gasproductie ligt echter ca. 20 % hoger. De duur van de verblijftijd is gebaseerd op enerzijds de geringe extra hoeveelheid gasproductie bij een langere duur dan 20 dagen en anderzijds economische uitgangspunten. Bij vergelijkbare vergistingssystemen (thermofiel als mesofiel) wordt trouwens eveneens uitgegaan van ca. 20 dagen verblijftijd.

Tijdens het proefbedrijf zal analyse plaatsvinden van het functioneren van de installatie, zoals gasproductie, benodigde verblijftijd, kwaliteit afvalwater, gewenste duur nacompostering, etc. teneinde de gehanteerde uitgangspunten te controleren, noodzakelijke aanpassingen te definiëren en het proces verder te optimaliseren. Aangezien het hier om een eerste project gaat met het Valorga-procede (demonstratieproject voor Nederland) is in het ontwerp van de installatie de nodige flexibiliteit ingebouwd om in latere instantie aanpassingen mogelijk te maken (o.a. derde vergistingstank, vergroting nacomposteringshal).

2. Kwaliteit afvalwater

Het proceswater vrijkomend tijdens de mechanische ontwatering bevat nog relatief veel BOD. Deze gegevens zijn afkomstig van Valorga (de installatie in Amiens). De vraag is of het niet mogelijk is het gehalte aan BOD te verlagen door een langere verblijftijd te kiezen en zodiende meer gasproductie te krijgen en de kwaliteit van het afvalwater te verbeteren. Het is ons niet bekend wat de samenstelling is van de vluchtige vetzuren. Het is tevens de vraag of de samenstelling bij installatie in Tilburg hetzelfde zal zijn als die van Amiens (ander ingangsmateriaal). Onder punt 1 is reeds aangegeven dat de gasproductie slechts weining toeneemt bij langere verblijftijd. Aan dit punt, en eveneens het ammoniak-gehalte, wordt ruim aandacht besteed tijdens het proefbedrijf.

3. Nacompostering

De gekozen verblijftijd in de vergieter is onafhankelijk van de nacompostering. In zijn algemeenheid bevat "uitgegist" materiaal nog een hoeveelheid afbreekbaar organisch materiaal. Experimenten met dit materiaal hebben uitgewezen dat tijdens de nacompostering een bepaalde mate van opwarming plaats vindt (vergelijkbaar met nacompostering na aerobe bewerking). Tijdens de nacompostering vindt ook nog verdere indroging van het materiaal plaats. De duur van de nacompostering wordt echter maar in beperkte mate beïnvloed door de nog aanwezige hoeveelheid afbreekbaar materiaal. De aerobe afbraak van dit materiaal verloopt namelijk relatief snel. De duur is meer afhankelijk van het bereiken van de gewenste rijpheid van de compost. NB. Over de definitie van "rijpe compost" bestaat nog onduidelijkheid.

4. Toevoeging papier

Het doel van de toevoeging van papier is het verkrijgen van een hogere gasproductie. Een mogelijk voordeel van papier is het bijdragen aan het voorkomen van de initiële verzuring van het materiaal op het moment dat het het systeem in wordt gebracht. Het verse GFT-afval bevat een bepaalde hoeveelheid snel afbreekbaar materiaal dat aanleiding geeft tot de vorming van o.a. melkzuur en azijnzuur. Dit kan een lokale daling van de pH en daarmee een verlaging van de methanogene activiteit geven. Verzuring wordt in de eerste plaats tegengegaan door het ingaande materiaal te mengen met reeds uitgegist materiaal (entmateriaal) en in tweede plaats door continue menging van de gehele reactorinhoud. Op deze wijze vindt buffering plaats. Papier wordt in tegenstelling tot GFT-afval relatief langzaam en geleidelijk gehydrolyseerd. De toevoeging van papier heeft als voordeel dat de hoeveelheid zuur die initieel wordt geproduceerd tijdens de menging met entmateriaal afneemt. Hierdoor wordt de methanogene activiteit niet of minder gehinderd door de mogelijk optredende pH-verlaging. Het risico van (lokale) verstoring van het proces tijdens de menging met entmateriaal wordt aldus vermindert. Eenmaal in de reactor vindt duedanige menging plaats dat voldoende buffering optreedt.

5. N-, P- en S-balansen

Het opstellen van balansen wordt gehinderd door het ontbreken van praktijkgegevens van het ingaande materiaal, optredende emissies naar lucht en water en de samenstelling van het eindprodukt. Voor P en S zijn dusdanig weinig gegevens dat het opstellen van een theoretische balans weinig zin heeft. Voor N kunnen enige aannamen worden gedaan op basis van informatie van Valorga en algemene gegevens.

In:	GFT-afval	-	40.000 ton GFT-afval, 43.7 % d.s.,	
			0.9 gr N/kg d.s.	= 15.730 kg
	papier	-	6.000 ton, 85 %,	
			0.1 gr N/kg d.s. (?)	= 510 kg
		-	totaal	= 16.240 kg
Uit:	compost	-	15.900 ton d.s.,	
			1.3 g N/kg	= 20.670 kg
	lucht	-	ventilatielucht	= 6.430 kg
	afvalwater	-	gem. 2.4 gr/l, 6.800 m ³	= 11.520 kg
		-	totaal	= 38.620 kg

Uit bovenstaande blijkt dat het met de beperkte informatie weinig zinvol is een massabalans samen te stellen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de ruwe aannamen voor de samenstelling van in- en uitgaand materiaal en de gehanteerde worst case aannamen voor emissies naar lucht. Over de aanname voor het N-gehalte in papier is geen informatie bekend (TNO Papier en Karton). Het bepalen van de samenstelling van in- en uitgaande stromen zowel als de optredende emissies vormen onderdeel van het monitoringprogramma tijdens het proefbedrijf of de reguliere controle van het proces.

BIJLAGE 4

Brief van het Samenwerkingsverband Midden-Brabant d.d. 15 september 1992, met toelichting op het MER

Samenwerkingsverband	Midden-Brabant		Hoevenseweg 55b Tilburg Postadres: Postbus 3050 5003 DB Tilburg Bank Nederlandsche Gemeenten 28.50.23.446 Telefoon: 013-372411 Telefax: 013-362520
		Commissie voor de milieu-effectenrapportage	Aan de Commissie voor de m.e.r. t.a.v. de heer J. Oosterhof Postbus 2345 3500 GH UTRECHT
	ingediend op: 18 SEP. 1992	nummer: 2804-92	debet: 400-37
	kopie naar: (O)		

Lijf brief van : --
Ons kenmerk : MA3477/TYPER/GB/JV
Doorkiesnr. : 013-372424
Bijlagen : div.
Onderwerp : MER GFT-afvalvergistings-
installatie Midden-Brabant

VERZONDEN 16 SEP. 1992

Tilburg, 15 september 1992

Geachte heer Oosterhof,

Naar aanleiding van het overleg op 9 september jl. te Tilburg sturen wij u hierbij enige informatie betreffende een aantal aspecten uit bovenvermeld Milieu-Effectenrapport.

Geur

Door u is gewezen op de niet te verwaarlozen geurbelasting als gevolg van de diverse activiteiten (stortplaats Spinder, GFT-afvalvergistingsinstallatie, stortgasopwerkingsfabriek, Afvalwaterreinigingsinstallatie (AWRI) Tilburg-Noord en het bedrijf I.F.F.).

Met name de geurbron AWRI-Noord levert een belangrijke bijdrage aan deze belasting. In het MER is er van uitgegaan dat de geuremissie van de AWRI-Noord met 75% gereduceerd zal worden als gevolg van de innovatie van de AWRI die thans gaande is.

Wij willen benadrukken dat het hier om een voorzichtige aanname gaat. Ons inziens zal de reductie in werkelijkheid groter zijn, aangezien:

- geurbronnen zoals vijzels, voorbezinkingtanks, zandvangsers e.d. op korte termijn zullen worden afgedekt.
- De kredieten hiervoor zijn reeds door de gemeenteraad van Tilburg gevoteerd. Door de projectorganisatie is reeds een bedrijf voor de realisatie geselecteerd. De opdracht wordt op korte termijn verstrekt (opdrachtsom f 1.247.805,- inclusief BTW);
- de belangrijke geurbron "bufferbassins" in de toekomst (nagenoeg) geheel zal verdwijnen.

De huidige hydraulische capaciteit van de AWRI is beperkt. Dit betekent dat bij/na zware regenval rioolwater moet worden gebufferd in open bassins. Wanneer het rioolwater langere tijd in deze bassins staat, gaat het "aanrotten" (vooral bij warm weer), met aanzienlijke stank als gevolg. De hydraulische capaciteit zal dan ook vergroot worden.

Uit de onlangs afgeronde berekeningen ten behoeve van het Basisrioleringsplan Tilburg is de toekomstige aanvoer op de AWRI bepaald op circa 12.800 m³/uur. Slechts na extreme regenval die zeer inci-

Aangesloten gemeenten: Alphen en Riel, Berkel-Enschot, Diessen, Dongen, Drunen, Gilze en Regen, Gulle, 's Gravenmoer, Heusden, Hilvarenbeek, Hooge en Lage Mierde, Loon op Zand, Moergestel, Oosterwijk, Oude, West- en Michelbeers, Sprang-Capelle, Tilburg, Uithoorn, Waalwijk, Waspik

denteel voorkomt, zou een zodanige aanvoer optreden dat buffering noodzakelijk is. Wij gaan er dan ook van uit dat de bufferbassins volledig verdwijnen of dat in de toekomst een buffer van beperkte omvang noodzakelijk zal zijn.

De geuremissie zal in ieder geval drastisch verkleind worden.

Over de te verwachten reductie van de geuremissie bij het bedrijf I.F.F. kunnen wij thans geen nadere informatie verschaffen. De situatie is tamelijk ondoorzichtig (reeds geruime tijd zijn beroepszaken bij de Kroon gaande met betrekking tot het geuraspect naar aanleiding van de door de provincie afgegeven vergunning). Ook is een verplaatsing van bedrijfsonderdelen van I.F.F. naar het buitenland aangekondigd. De effecten van een en ander op de geuremissie kunnen wij thans niet achterhalen.

Geluid

Door u is aangegeven dat de geluidemissie van de weg Waalwijk-Tilburg (A261) onvoldoende is meegenomen in de diverse geluidberekeningen. Wij spreken hierbij de bereidheid uit door u gewenste aanvullende geluidberekeningen te verrichten. Wij verzoeken u aan te geven op welke concrete punten u een aanvulling wenselijk acht. De resultaten van aanvullende berekeningen zouden ons inziens kunnen worden toegevoegd aan de te zijner tijd ter visie te leggen ontwerp-beschikking op de vergunningaanvraag.

U heeft geconstateerd dat in het MER "Uitbreiding capaciteit stortplaats Spinder" gesproken wordt over een afscherming van de dienstwoningen bij de AWRI-Noord in verband met de optredende geluidbelasting (par. 6.7.2.1). Deze hinderbeperkende maatregel wordt niet genoemd in het MER "GFT-afvalvergistingsinstallatie". Het moge duidelijk zijn dat, indien een cumulatie van geluidbelasting dit noodzakelijk maakt, een dergelijke voorziening zal worden getroffen.

Vergistingsparameters

U heeft een nadere onderbouwing gevraagd van de gekozen procesparameters, zoals verblijftijd en vergistingstemperatuur.

In algemene zin willen wij daarover het volgende opmerken.

Valorga heeft op praktijkschaal uitsluitend ervaring met een mesofiel vergistingsproces. Thermofiele condities zijn uitsluitend op laboratoriumschaal beproefd. Uw constatering dat bij een langere vergistings-tijd sprake is van een hogere gasproductie, een geringere organische belasting van het afvalwater en een lager organisch stofgehalte van de compost is correct. De keuze van de verblijftijd is dan ook van bijzonder belang. Een uitgebreide onderbouwing van de gekozen verblijftijd (op basis van optimalisatieberekeningen) kunnen wij echter niet geven, aangezien hier sprake is van een uniek project (de eerste GFT-vergistinginstallatie werkend volgens het Valorga-procédé; er zijn nog geen praktijkervaringen).

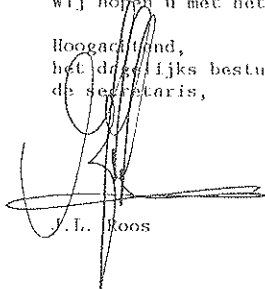
In het gehele ontwerp van de installatie is dan ook zoveel mogelijk flexibiliteit ingebouwd. Zo is bij de bepaling van de lay-out van de installatie rekening gehouden met de mogelijkheid een derde vergistingstank te realiseren (om zonodig de gegarandeerde gasproductie te kunnen bereiken). Ook is ruimte gereserveerd voor een vergroting van de nacomposteringshal.

Diversen

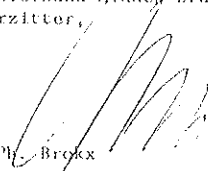
Door het lid van uw werkgroep mevrouw Zeeman zijn nog enkele specifieke (biochemische) vragen gesteld. Onze adviseur (Haskoning) zal hierover rechtstreeks contact met mevrouw Zeeman opnemen.

Wij hopen u met het bovenstaande voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
het districts bestuur van het Samenwerkingsverband Midden-Brabant,
de secretaris, de voorzitter,

J.L. Boos

mr. G.P.H. Broekx

BIJLAGE 5

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Samenwerkingsverband Midden-Brabant (SMB).

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (coördineert) en het Dagelijks Bestuur van het Waterschap de Dommel.

Besluit: Vergunningverlening ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Activiteit: De realisering van een vergistingsinstallatie voor de verwerking van groente-, fruit- en tuinafval (GFT-afval) met een capaciteit van ca. 40.000 ton GFT-afval per jaar aan de Vloeveldweg te Tilburg.

Stand van zaken: De m.e.r.-procedure ging op 30 januari 1992 van start. De Commissie bracht op 21 maart 1992 haar advies voor richtlijnen uit, waarna het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant en het Dagelijks Bestuur van het Waterschap de Dommel in mei 1992 de richtlijnen vaststelden.

Dit milieu-effectrapport staat niet op zich. Er is een duidelijke relatie met twee andere projecten van het SMB op en nabij de locatie aan de Vloeveldweg. Dit betreft enerzijds de in voorbereiding zijnde uitbreiding van de naastgelegen stortplaats Spinder en anderzijds de nabij de stortplaats gelegen en hiermee procesmatig verbonden stortgasopwerkingsfabriek. Inzake de uitbreiding van de stortplaats is eveneens een MER opgesteld (milieu-effectrapport Uitbreiding stortplaats Spinder) dat gelijktijdig met dit MER in procedure is gebracht. Gezien de onlosmakelijke samenhang tussen de verschillende activiteiten is in juli 1992 besloten voor vergistingsinstallatie, uitbreiding stortplaats en stortgasopwerkingsfabriek gecombineerde vergunningen aan te vragen.

Op 21 augustus 1992 werd bekend gemaakt dat beide MER'en en de vergunningaanvragen vanaf 24 augustus 1992 gedurende één maand ter visie zouden liggen. Deze termijn is verlengd tot 15 oktober 1992 ten behoeve van direct omwonenden. Op 9 september werd een openbare hoorzitting gehouden.

Samenstelling van de werkgroep:

C. van Maanen

ir. K.H. Veldhuis (voorzitter)

mw. dr.ir. G. Zeeman.

Secretaris van de werkgroep: J. Oosterhof.

BIJLAGE 6

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	92-09-08	Burgemeester en Wethouders van gemeente Loon op Zand	Kaatsheuvel	92-10-07
2.	92-08-18	Burgemeester en Wethouders van gemeente Gilze en Rijen	Rijen	92-10-07
3.	92-09-24	Burgemeester en Wethouders van gemeente Udenhout	Udenhout	92-10-07
4.	92-10-12	Stichting Rechtsbijstand namens F.J. en M.F. van Gorp te Tilburg	Tilburg	92-10-15